

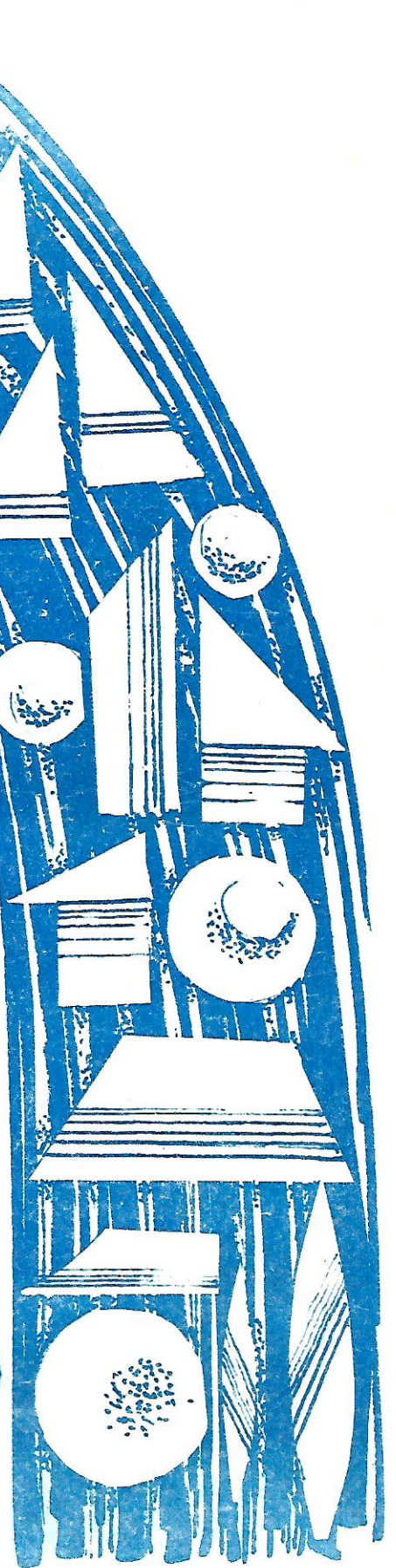
כסדר חנוכה
279.84

לאה השנה
תש"ה

1 ס"נ
(1388)

הכפר
השנה

אנה . אורה

לכל בית כפר מנחם , שלום !

בפרוס השנה החדשה נתחיל לצעוד ב"שבילי הכפר" .
צעדינו יהיו עדיין זהירים ובלתי-בטוחים ותהיינה
בורדאי מעידות ותקלות שונות, כי ארוכה הדרך
להתגבשות הצורות והתכנים .

אני רוצה לקוות ש"שבילי הכפר" יצליחו לבטא
את המתרחש בכפר הקיבוצי בשנות
ה-80, ייטיבו לגלות את מאוויי אנשיו על רבדי הגיל
השונים בשטחי ההתעניינות הרבים, אך מעל לכול תיחשף
העשייה היום-יומית בשדה, בסדנא, בחינוך, בחברה,
בתרבות ובחיים הפוליטיים, שנשארו זמן רב מדי
בצידי הדרך .

אני רוצה לקוות שיימצאו נאמנים רבים ל"שבילי
הכפר", אשר יזינו אותם בכתיבה
ועצה, בתגובות, סיפורים ושירים, פליטונים ודברי הגות .

אני רוצה לקוות ש"השבילים" יצליחו לקצר את הדרך
בין הפרט לחברה ובין הפרטים
לביך עצמם . כך יהי רצון .

בברכת שנה טובה ופוריה -

ל י ז ק ה

ה פעם ב "שבילי" "

- * סיכום שנת תשמ"ד - המזכיר
- * החינור בכורת : ת
- * דו"ח מהורהר של אורה
- * ביקור בתיקה - ליזקה
- * על "ספר צפית" - יואל
- * במזכירות - ובשיחה
- * חברים שלנו - סופרים - יואל דרום
- * פיסת ארץ קטנה - סיפור של ליזקה
- * סיפורי חסידים לראש השנה -
- * קיבץ וערך אלתר
- * רכך המדורים : מי ומה ?
- * מתיק המכתבים
- * זוטות ועוד
- אז
- שנה טובה
- לכולכם
- וקריאה מהנה !

גליון זה : השער והכותרות - משה סעידי
 העיטורים - אריה גרש.
 הדפסה וסיוע לוגיסטי - יואל דרום
 עריכה - ליזקה
 דפוס אופסט - דפוס מלאכי

תש"ד היום צברה!

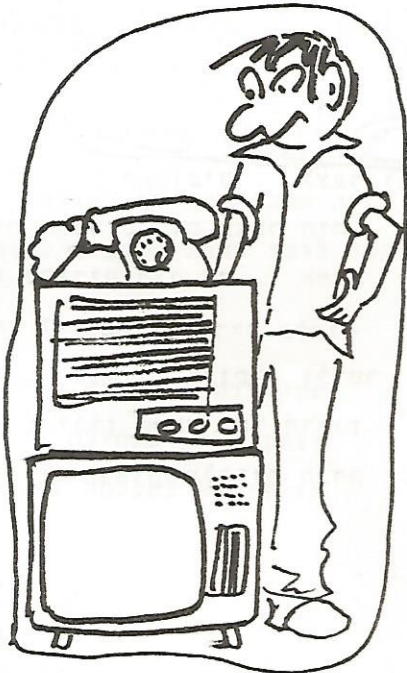
ובכך, תשמ"ד מאחורינו ומסתבר שתחזיות האסטרולוגים ומצב הכוכבים לא כל כך השפיעו: כל הזוועות שניבאו לנו לא התקיימו. עובדה זו מוכיחה שלא הכוכבים קובעים את עתידנו אלא אנחנו בעצמנו.

גם בכפר מנחם עברה שנת תשמ"ד בסך הכל ככל שנה אחרת - עם הצלחות, כשלונות, סערות ובעיות המחפשות תשובות. אנסה למנות חלק מכל אלה:

בשנה האחרונה חלה התקדמות משמעותית בתחום השיכון, כשהמטרה היא שיפור ברמת החיים ויצירת מלאי דירות, שיאפשר לגשת לנושא הקליטה בצורה יותר רצינית מחד, ומאידך שנוכל לפנות את שכונת הצריפים לצורך בניה חדשה. הסתיימה בניית שיכונני י' וי"א. כמו כן מסתיים שיפוץ שיכונני ב' וג'. אם לא יונחתו עלינו גזרות כלכליות בלתי-נסבלות, ניגש כנראה לבניית שיכון י"ב. כך הגיעה העת, לדעתי, להתחיל לחשוב על הקמת מבני ציבור כמו חדר אוכל, מועדונים, בית מוסדות וכו'.

הנה הגיע אלינו, בשעה טובה, גרעיץ ההשלמה התנועתית, שטופח במשך השנה ע"י צוות מדריכים מסור, שעשה כמיטב יכולתו כדי להכניס לקראת בואם לקיבוץ. אנו מקווים ומאחלים לעצמנו שניהנה מקליטה זו ושנזכה להרחיב כמותית ואיכותית את נוף הצעירים בקיבוץ.

בתחום רמת החיים של הפרט, נוסף לנושא השיכון שהזכרתי, מתקדם תהליך הכנסת המזגנים לדירות החברים. למעשה סופקו כבר מזגנים לכל שיכוני הקבע (כמעט). כמו כן הותקנה אנטנת הטלוויזיה המרכזית, כולל ערוץ וידאו פנימי. הודות לכך שופרה קליטת השידורים ושופר גם נוף הקיבוץ עם היעלמות יער האנטנות הפרטיות. הערוץ הפנימי נותן בידינו כלי נוסף לשיפור התקשורת בקיבוץ. אני משוכנע שבמשך הזמן ובעזרת הקצבות מתאימות נדע לנצל כלי זה כראוי. ואם עוסקים בטלוויזיה, צריך כמובן לצייד שהצ- לחנו להתגבר על רגש הנחיתות שלנו בפני קיבוצים אחרים "שיש להם" ועברנו לעידן הצבע.

בשבילי הכפר מס. 1, ראש השנה תשמ"ה - 27.9.84

אך לא הכל היה השנה צבעוני כל כך . אם בתחומים החומריים אכן התקדמנו, הרי בתחומים אחרים, לדעתי חשובים יותר, לא צעדנו קדימה .

עדיין אנחנו נתקלים בקשיים כבדים באיזו תפקידים ותפקוד ועדות . איך לנו תכנון כוח אדם אפילו לטרוח של שנה קדימה . כתוצאה מכך נפגעת כל המערכת הדמוקרטית לקבלת החלטות, בעיות אינן מטופלות בקצב ובצורה הנכונים ונוצרת ריכוזיות גדולה . והרי על פעולת הוועדות השונות מתבססים כל מהלכי חיינו בקיבוץ . בעיה זו כולה בידנו .

אי-נכונות מצד חברים לקחת על עצמם אחריות ולתרום בנוסף לחובת העבודה, היא למעשה כריתת הענף שעליו אנחנו יושבים .

לא הצלחנו להביא לכך שהשכבה הצעירה בקיבוץ תתארגן כגוף חברתי פעיל ותורגש גם בתחומים אחרים מחוץ לעבודה . זה בהחלט נושא כבד, כי בכך תלוי עתידו של הקיבוץ . עדיין ישנה הרגשה של "אנחנו" ו"הקיבוץ" - ולא אנחנו כחלק מהקיבוץ וכשותפים בו .

גם בנושא הקליטה לא עשינו הרבה . אך בנקודה זו נפתחות אפשרויות לפעולה יותר רצינית עם התזוזה שחלה בתחום השיכון . בעתיד הקרוב תהיה לנו אפשרות להקצות דירות לצורך קליטה, אך חשוב לציין שגם נושא זה לא יתקדם אם לא יימצאו החברים שיהיו מוכנים להקדיש מזמנם ומרצם למטרה זו .

הרבה זמן ומרץ הוקדשו לבעיות אישיות של חברים, בכל התחומים . לצערנו, לא בכל המקרים הצלחנו לספק את רצונות ושאיפות החברים, גם כאשר היה ברור שאנחנו גורמים עוול לחבר . איך ברצוני להצדיק מצב זה . אמנם לרוב הבעיות האלה יכולנו לתת תשובה הולמת, אך די במספר חברים בלתי-מסופקים כדי שהבעיה תישאר מבחינתנו לא-פתורה . ברצוני להוסיף ולומר כאן, שבעיה זו תוסיף כנראה ללוות את הקיבוץ, מכיוון שמצד אחד חיינו נעשים יותר ויותר מורכבים ומצד שני אנחנו עדיין רחוקים מלהוות חברה המסוגלת לתת בכוחות עצמה תשובה לכל בעיה .

אי-אפשר לסיים רשימה זו מבלי להזכיר את הסערה החברתית המרכזית שעברה עלינו השנה - סביב הפסקת עבודת הרופא . איך ברצוני להרחיב בענייך זה , אך לדעתי בנושא זה ניכרו צדדים מכווערים שבנו , כחברה . אני סבור שכל אחד ואחד מאיתנו צריך לעשות לעצמו את חשבון הנפש האישי - מה כל אחד תרם לטובת הענייך . כל זאת למען נשכיל בעתיד לצאת מסערות כאלה פחות מוכים ומסוכסכים , יותר מלוכדים ועם הרגשה שהקיבוץ התמודד עם הבעיה כ ק י ב ר י ן .

מטבע הדברים שבסיכום ובהעלאת בעיות , עוסקים בעיקר בביקורת עצמית ובהדגשת הצללים שבחינו . אך בל נשכח לרגע שיש גם הרבה אור בעצם החיים שבחרנו לחיות כאן , וחובה עלינו לשאוף לשפר את חינו לטובת כולם .

אסיים באיחולי שנה טובה לכולנו . תהא שנה זו שנת שלום , שגשוג , בריאות ויצירה !

א ב ר ה ס ט ו ל ד ו

שדות לבנים

שוב פרושים השדות הלבנים לפנינו , כמו מפה צחורה על שולחן של שבת , שוב חוזרות ציפורים לרנן בשמינו . כמו מקהלת החג לפני עמוד התפילה . גם אני מדי בוקר תפילתי אמללה ללובן הזה המפיח תקוות לשנה שתבוא בהירה וטובה . כמו לובן שדות המצפים לאות .

ל .

ממקורות מוסמכים נודע , כי ביום רביעי , ערב ראש השנה תשמ"ה , יותן האות לתחילת הקטיף בכותנה . אז שיהיה בהצלחה ושנזכה ליבולים - ולדיווחים מרניני לב .

המערכת

בשבילי הכפר מס . 1 , ראש השנה תשמ"ה - 27.9.84

נמסר ע"ד
המזכירים

המזכירות והשיחה

בשיחת הקיבוץ ביום 2.9. נדונו שלושה סעיפים .

1. דו"ח על גרעיץ "כפרי"

=====

אביהו מסר דו"ח על הגרעיץ (שכבר הגיע לקיבוץ) . כללית בני הגרעיץ יהיו אצלנו עד גיוסם לצה"ל : הבנים כ-6 חודשים והבנות כ-8 חוד-שיים . הם שובצו בעבודה בכל ענפי המשק ואנו מקווים שהקליטה בענפים וההתקשרות אליהם יהיו טובים .

צוות המדריכים דאג למשפחות מאמצות בתקווה שזה יגביר את הרגשת הבית . להבדיל מגרעינים קודמים, הפעם קי-בלנו גרעיץ תנועתית, אך מבחינת האתגר והמאמץ הדרושים מהקיבוץ - המצב זהה .

סך הכל ההתחלה היא טובה . נאחל לכולנו - לגרעיץ ולקיבוץ - שיהיה זה סיפור הצלחה !

2. בחירות

=====

1. מינויים הביאה

לאישור השיחה את התפקידים הבאים :

1. מתנדבים : יואל דרום (רכז) , שרה טפלר (אם הבית) , סוניה, הנרי, ערן ש.

מא"ז : רפי ל.

עורך עלון : ליזקה

רכז ו. ספורט : נדב

כל ההצעות אושרו פה אחד . לכל הנבחרים איחולי הצלחה בתפקידיהם !

3. דו"ח ועדת סמים

=====

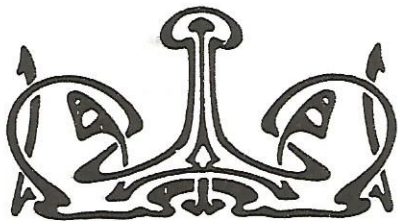
1. סמים מסרה דו"ח לקיבוץ על פעי-לותה וכורונותיה לאחר דו"ח ורד .

בדיון שהתפתח בלטו שתי גישות . האחת של ו. סמים, הסבורה שלאור הממצאים המצב אינו חמור כפי שחשבו ודרך הטיפול המומלצת היא דרך של הידברות , בעיקר במסגרת חוג שהתחיל להיפגש בהנחיית פסיכולוג מהתחנה בת"א, לפי המלצת דוד גריץ.

כל זאת לא בא לשנות את החלטת הקיבוץ האומרת, שבמקרים יותר קשים (במידה שיתגלו בעתיד) שמורות אופציות נוספות לטיפול .

ממול עמדה הגישה שהביעה חוסר אמון בדו"ח של ורד וטענה נגד קו פעולה כרוכי מצד ו. סמים . תומכי גישה זו דרשו טיפול יותר תקיף מצד הקיבוץ .

הדיון היה ער והשתתפו בו כ-15 חברים. לסיכום : התייחסות השיחה לדברים שהושמעו היא כאל דו"ח מהוועדה . לא הועלו הצעות להצבעה והדו"ח התקבל .

1.9.84

י"ע לשמואל כספי שמואל מסיים
----- בימים אלה פעי-
לות חלקית של

שלוש שנים בתחום הגרנטולוגיה , במסגרת ברית התנועה הקיבוצית . לשמואל עניין אישי בנושא זה, לכך הוא מבקש להקצות לו יום אחד בשבוע למען יוכל להמשיך לעסוק בו, במשורתף עם גורמים ציבוריים הקשורים בכך . הפניה אושרה .

נירה סלע - עבודת חוץ

נירה פנתה להארכת עבודתה בחוץ בשנה נוספת, בתום השנה שהקיבוץ אישר לה . המזכירות סיכמה לאפשר לנירה שנה אחת נוספת של עבודת חוץ .

נדונו מספר בעיות אישיות .

בשבילי הכפר מס. 1 , ראש השנה תשמ"ה - 9.84

וצצות ותפקידיה.

- ועדת חברים : אריה מנדל, חיים בלכר, ארלט, מיכאל, שלמה ג., פדקה, צבי תל-אור, קובי ר., חיה רן
- ג. חינוך : אורה ד., אורי ס., צביה ג., יזהר, שרה אל., שושקה ג.
- ד. בריאות : -----, אליז, פוריה, ארלט, מירי א., חיים ד.
- מערכת העלון : ליזקה אטינגר
- ה. פדגוגית : יזהר, גינה, אוכמה, שרה אל.
- ו. חור"ל : חיה רן, קלוץ, אורי נ.
- ז. השתלמות : תמר דיין, אפרת פ., עמליה ג., צפורה ל., נדב
- ח. קשישים : אביה, צפורה ג., נחה, שמואל פורת, צילה ב., רמי (נוי)
- ט. רכב : עמרי, יואב, הגזבר, רכז המשק, פיצי'ון
- י. ייעוץ : אילנה אל., אסתר שושן, אריק, אליס
- יא. בניין : אפרים, איצלה, גדי, יונתן, שורי, דני ש., ר. המשק, מזכיר (אפרים יוחלף בקרוב)
- יב. טלוויזיה בכבלים (ט.ב.מ.) : אמנון ז., משה ז., אביגדור, שורי, (נציג ו. תרבות, נציג המזכירות)
- יג. כלולות : פוריה, עידית, ארלט, ישראל שב., משולם, איתן (פוריה תוחלף בקרוב)
- יד. עבודה : גדעון-דפנה, אברהם ט. (מזכיר), חנה אר., משה ב., יחיעם
- יז. תרבות : אריק, אביטל, עמליה ג., עמירה, יוטקה, איתן, משולם, שורי, הנרי
- יח. מוסד : יהודה ק., אסא, יעקב ס., דודקה, יהודית ש.
- יט. חיילים : שלומית הורביץ, תלמה
- כ. צעירים : עוזי כ., אורן, אבנת, הנרי, יעל (מגל)
- כא. אבל : צוות, שמואל כ., יוחנן נדיר (יובא לאישור השיחה)
- כב. משק : יחיעם, אריה מנדל, מתס, יגאל ב., דודו אל., יוסי ש., יוסלה, אליז, יענקלה ס., מרים קל., ארנון, נחום ש., רינה ק., אפרים, אורי ל., אברהם טולדו, אביהו
- כג. מזכירות : אביהו, אברהם טולדו, גזבר, רכז המשק, שרה אל., גיל דרום, ברכה ק., רשקה, קלאוס, עוזי
- כד. מינויים : מרדכי, ישקה, דבורקה, שרה אפל, חנה אר., אביהו
- כה. מתנדבים : יואל ד., שרה ט., סוניה, ערן שב., הנרי
- כו. ספורט : נדב
- כז. פוליטית : נחום שור

- מזכירים : אביהו, אברהם ט.
 רכז המשק : יחיעם
 גזבר : אמנון ד.
 אקונומים : אליז, איזי, יואב
 סדרני רכב : יהושע פ., אורי ב.
 יו"ר שיחות : יזהר, שלומי ש.
 רכז ביה"ס : עמליה ג.
 שלם : שלמה אל.
 בית הלבוש : מלכה י.
 סנדלריה : נורית ג.
 מקשרים : ניצנים - עמליה ג.
 נרקיס : מוסה בר.
 סדרני עבודה : מירי ש., אסא (חנה)
 רכז קניות : מאיר ארגוב
 מחסנאיות : צילה ב., יהודית אל.
 (יהודית צריכה להתחלף)
 מחסנאיות ילדים : הניה, אלזה (מתחלפות)
 מא"ז : רפי ל.
 רכז כל-בנ : אברהם טפלר
 גיל הרך : שושנה ג.

מסר
 מ ר ד כ י

מ א י ת נ ו ב " צ פ י ת " -
 א ל כ ל ח ב ר י ה ק י ב ו צ י מ !
 (עם פתיחת שנת הלימודים תשמ"ה)
 - קטעים מתוך חוזר -

פתיחת שנת הלימודים החדשה היא מועד שהוא כולו המשך ורציפות
 מחזורית עשרות ומאות בשנים, ויחד עם זאת רגע שיש בו תמיד
 מן המרגש והמחדש. נאחל לכל הניכדנו-בנינו שיתחילו את שנת הלימודים,
 העבודה והפעילות ברצינות ובקודש הראויים להם: שכל אחד ואחת ינתב דרכו
 במהלך השנה באחריות ובשמחת חיים, ושהימים לא יעברו עליהם בשגרת-שוא,
 כי אם יטביעו בהם חותם...

בימים טרופים אלה של טלטלה רעיונית-פוליטית במדינה, של מלחמת
 לבנון מתבוססת, של כלכלה שוקעת, של אבדן אמונה ודרך - בימים
 אלה ההשקעה בחינוך וטיפוחו היא היא האתגר!

על כך אנו מצוויים לשקוד:
 על טיפוח חינוך ייחודי - תוך הימנעות מהתבדלות;
 על טיפוח חינוך רעיוני - תוך הימנעות מדוגמטיזם;
 על השקעה מתמדת בחינוך - על אף שהפירות הם ארוכי-טווח,
 על טיפוח נורמות הגשמה - תוך האזנה לצרכי כל נער ונערה...

ע נ ת מ א ו ר , בשם מזכירות צפית

סיפורים לחנוכה

" דבר אל בני ישראל לאמור : בחודש השביעי, באחד לחודש,
 יהיה לכם שבתון, זכרון תרועה, מקרא קודש " (ויקרא כ"ג)
 " תקעו בחודש שופר, בכסה ליום חגנו, כי חוק
 לישראל הוא משפט לאלוהי יעקב " (תהילים פ"א, ד-ה)

ת פ ל ת ה ש ב י מ

כ ר ו נ ת א מ ת

מעשה ברבי לוי יצחק מברדיטשב,
 שהתקין עצמו בראש השנה לתקיעת
 שופר. ירד, טבל, עלה ונתלבש
 קיט"ל ונתעטף טלית, אמר שבע פעמים
 "למנצח" וכל הציבור עמו, פסק
 פסוקי "מז המיצר" והקהל ענה
 אחריו, קרא מאמרי "זהר", נטל
 השופר בידו ושהה שעה אחת.

כל הקהל עומד ברתת ובזיע, מוכן
 ומזומן לברכות ולתקיעות - ואין
 ברכה ואין תקיעה. רבי לוי יצחק
 מניח את השופר מידו, נוטלו וחוזר
 ומניחו. ארכה השעה - ואין קול
 שופר.

רבותי, פותח ואומר רבי לוי יצחק,
 למטה, אצל הפתח, יושב אדם מישראל,
 שהיה כל ימיו שבו לבין הגויים
 ואין הוא יודע להתפלל. משראה
 כל הקהל עומד בתפילה, נתקנא בהם
 קנאה גדולה, התחיל בוכה ושופך לבו
 לפני אביו שבשמים. וכך אמר
 בבכיותו: אב הרחמים, אתה יודע
 כל תפילה זכה, מקורה וכוונתה,
 ואני איני יודע אלא כ"ב אותיות
 שבאל"ף-ב"ת. הריני אומר לפניך
 אל"ף, ב"ת, גימ"ל, דל"ת - ואתה
 ברחמיך הרבים צרף אותך לתפילה!

עכשיו, מסיים רבי לוי יצחק, יושב הקדוש ברוך הוא ועוסק
 בצירופי אותיות, שיצאו מפיו של אותו צדיק. צריך
 להמתין...

המלבה"ד א ל ת ר

מעשה ברבי לוי יצחק מברדיטשב,
 שהיה מחזר בפרוס ראש השנה אחרי
 תוקע לבית מדרשו. נתכנסו ובאו
 אצלו יודעי תקיעה מכל קצות העיר.
 הרבה רצים ורוצים לזכות זכות
 גדולה זו, לתקוע בבית מדרשו של
 הרב. ניסה רבי לוי יצחק את כל
 אחד מהם ושאל אותו: מה אתה מכוון
 בשעת תקיעה? השתדל כל אחד ואחד
 להראות כוחו בכוונות וייחודים של
 תקיעת שופר על פי האר"י וגדולי
 המקובלים שאינם ידועים אלא ליודעי
 ח"ן, ולא נתקררה דעתו של רבי לוי
 יצחק באחד מהם.

יום אחד בא תוקע אחד ואמר:
 רבנו, מפשוטי הדיוטות אני. ארבע
 בנות לי וכולן הגיעו לפרקן ואין
 בידי להשיאן. והרי אני מתכוון
 בשעת תקיעה: רבוץ העולמים, עשיתי
 רצוני כרצונך וקיימתי מצוותך, אף
 אתה עשה רצונך כרצוני ותמצא לי
 בני זוג לבנותי.

נתמלא רבי לוי יצחק שמחה רבה ואמר
 לו: כוונתך - כוונת אמת, אתה
 הוא התוקע בבית מדרשי!

סאר היצירה של השנה החולפות

- טלי שור , 3.9.83 , בת אנט ודודו
- אילך קורן , 15.9.83 , בן עירית וזמרן
- מאיה פרנקל , 31.9.83 , בת גונילה ואפרים
- חגי צוקר , 9.11.83 , זהבה ומרק
- שני סילוב , 11.12.83 , בת אביבה ויהושע
- נעמי אלמן , 1.5.84 , בת מרים ואלר
- בן אלעזרי , 25.6.84 , בן שרה ודודו
- יעל גלבוע , 18.6.84 , בת ליאורה ושלומי
- ידבל-חנן שינדלר , 31.7.84 , בת ז'רז'י ומיכאל

וכאן המקום לברך את ריקי וצבי
 על שהצליחו להיכלל ברשימה הנכבדה של השנה .
 יודעי דבר אומרים שהם עשויים לקבל את פרס הייעול והחסכון
 ואף יזכו להירשם בספר הפטנטים, על הדיוק הפנטסטי של
 לידת שלושת ילדיהם המכורנת לאותו יום וכמעט לאותה שעה .

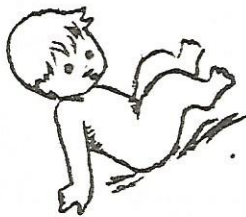

אז ... מזל טוב גדול לכם , לאלעד ואשרת

תומר להולדת האח הקטן

ולסביים מנוחה וחיים , קיילה ומוטקה

ברכות . כן ירבו !!

לצערי לא היה סיפק בידי לשלב את תמונות החמודים -
 ואיתכם הסליחה . מקווה שתמצא הזדמנות לכך .

החינוך הכותלות

כשנכנסתי, בתחילת תשמ"ד, לריכוז ועדת חינוך, היו בראשי מספר רעיונות כלליים על תפקידי הוועדה, אך לא עלה בדעתי שעיסוקי העיקרי יהיה: איזו צוותי בתי הילדים.

עוד לפני שהוועדה הספיקה להתארגן, הוצפנו בבעיות כוח אדם בבתי ילדים שונים ובבעיות אלה עסקנו כמעט לאורך כל השנה. ברצוני לציין כי עיסוק זה היה כה מייגע ומתיש, עד כי לא נותרו לי וליתר חברי הוועדה כוחות וזמן לפעילות נוספת של הוועדה. ועדת החינוך הפכה השנה, בעל כרחיה, לתת-ועדת עבודה, וזהו מצב חמור מאוד, לדעתי, שחייבים לתת עליו את הדעת.

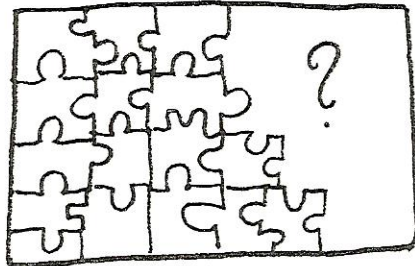
אנסה לפרט את הסיבות שלדעתי גורמות למצב זה:

א. קיבוצנו - וזאת ראוי לציין - עדיין דבק בעקרון "עבודה עצמית בחינוך", כלומר אין מתנדבות בבתי הילדים כפי שקיים בקיבוצים אחרים. אך עקרון זה עולה לנו ביוקר מבחינת כוח אדם, משום שמתוך 28 עובדות חינוך 25 הן חברות הקיבוץ.

ב. עבודת הצירות היא קשה ביותר, כי רוב כוח האדם העומד לרשותנו אינו בעל הכשרה חינוכית וצריך לצוות חברות בעלות הכשרה או נסיון עם חברה צעירה יותר ובלתי נסיון חינוכי. נוסף על כך הן צריכות לעבוד בשיתוף מלא זו עם זו וגם זה לא תמיד פשוט. מאידך חובה כיום לדעת לתמרן היטב בין רצונות הפרט לבין צרכי המערכת והרבה פעמים צריך להשקיע אנרגיה עצומה בשכנוע האנשים להיכנס לעבודה בחינוך.

ג. כוח האדם שניתן לתמרוך אינו רב, ולעתים קרובות היתה לנו הרגשה שאנחנו במאבק חסר מוצא.

בסופו של דבר הסתדרו הדברים, אך עדיין נשארו בגיל הרך בתי ילדים שבהן מטפלות תעבודנה מספר חודשים בלבד (שלא באשמתן בדרך כלל).

המצב היום הוא כדלהלן :

מטפלות הגיל הרך
 =====
 חיה קלנר וליאורה קלייז
 בלהה לפידות ועדנה (פעוטון דובדבן)
 נורית שור וגילה
 פוריה ומירי אייל (פעוטון דקל)

בגנים
 =====
 גן תפוז - גננת חדשה (שכירה) זהבה צוקר
 מטפלות : אורנה ת"א, צפרא ואסתר בר.
 גן פעמוך (כיתה א') ממשיכות עלוה וניצה והצטרפה אליהן
 לא מזמן - אנט שור . אמי לביא, שהיתה
 מטפלת בפעמוך, יצאה לאולפן .

כמו כן נכנסו מספר בנות מגרעין "כפרי" לבתי הילדים, להכשרה ראשונית
 בחינוך קיבוצי .

ומה לקראת השנה הבאה עלינו לטובה ?

בדצמבר אמורה להתכנס מועצת הקיבוץ הארצי לדון בבעיות חברה וחינוך .
 ננסה לארגן מיבצע שיכלול הורים, ילדים וסבים ואקווה שלא נעסוק
 רק בבעיות כוח אדם .

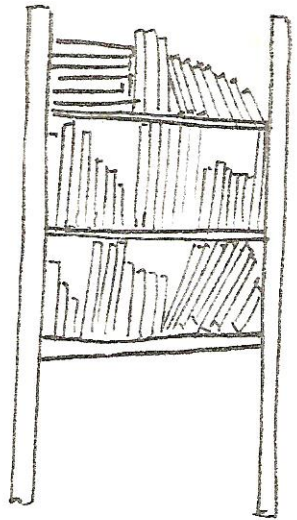
לעובדי ועובדות החינוך אני מאחלת הצלחה ושנת עבודה נעימה .
 לאלה שיצאו ללמוד - חיזרו עם משנה כוח ומרץ !
 אך עיקר איחולי ליצירת עבודת צוות יפה, כנה וסבלנית .

שנה טובה !!!!!!!

רכזת ועדת חינוך אורה דבר

תיקים, תיקים, תיקים

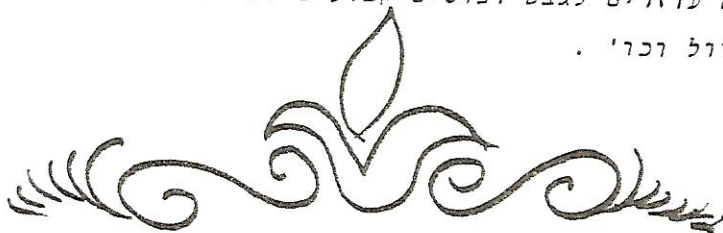
לפני הרבה שנים היו למורים ולגננות תיקים שאותם יצרו יש מאין, ובתיקים נושאים לימודיים שלימים הפכו לנכס צאן ברזל של החינוך המשותף. כל מורה טיפח את "תיקיו", שהלכו והתמלאו ותפסו חלק ניכר בחדרו הצנוע. אחר-כך התחילו התיקים להתקבץ באחת הכיתות ובת-שבע המורה שמרה עליהם בחרדת קודש, אך גם ארונות הכיתה צרים היו מלהכיל את כל החומר הרב והיקר שהצטבר במרוצת השנים. ואז הגה אסא את רעיון הקמת התיקים.

לביצוע משימה זו נחלצה לפני כ-7 שנים רותי כצנלסון, ששקדה על איסוף החומר, מיונה, קטלוגו והכנסתו לתיקים מסודרים. אחרי שהניחה את היסוד לתיקיה, מסרה אותה לידי דנה, שמזה שנתיים מופקדת על ריכוזה ופיתוחה, לרווחת חבר המורות והילדים. הלכתי איפוא לדינה, כדי לשמוע על המתרחש בפינה שלה הקרויה תיקיה. תיקים עבי כרס מקבילים את פני הבא אל מרתף כיתת "חצב". הכל נראה מסודר כל כך ומעורר כבוד.

איך זה פועל ואת מי זה משרת? - שאלתי.

תשובתה של דינה לא איחרה לבוא, והנה סיפורה. עברנו למרתף הזה רק לפני שנה, ומאז פרשנו קצת כנפיים. יכולנו לסדר את התיקים כך, שתהיה גישה נוחה אליהם לכל דורש. התיקים מכילים חומר לימודי יקר מפז, אלא שחומר זה אינו סטטי. מדי שנה מתווספים חומרים נוספים, מפרי יוזמתם של המורים המקומיים או חומר שאול ממרכזי למדיה אחרים על יסוד הדדיות.

כל האוצר הזה עומד לרשות המורים בכל שעות היום. ואכן המורים מבלים בתיקיה, בעיקר בימי החופשה, ושוקדים על הכנת תכנית הלימודים הקרבה - כל אחד לפי תפקידו ומקצועו. כמו כן יש תיקים המכילים חומר מרוכז לחגים, סיכומי פעילויות המשמרים מסורת בשטחי העשייה החינוכית ובעיקר בחגים. סיכומים אלה עוזרים לגבש דפוסים קבועים ומייעלים את הביצוע של המסיבה, השחרית, הטיוול וכו'.

התיקיה משמשת מקום מפגש לחבר העובדים . כאן הם נפגשים בהפסקה הגדולה, מחליפים דעות, חוויות וסתם פורקים קצת מתח . זהו כמו חדר-מורים המנתק את עצמו לשעה קלה מהמולת בית הספר .

גם לילדים יש אפשרות להשתמש בחומר אשר בתיקים השונים לביצוע "הנושא האישי" . מנהלת בית הספר עומדת בקשר מתמיד עם התיקיה ודואגת להעשרת החומר . אגב, השנה נכנסה עמליה גולדברג לניהול בית הספר, במקום שרה'לה אלעזרי שפינתה את מקומה בנסיבות משמחות .

דינה מרכזת את פניות המורים ומשתדלת למלא את בקשותיהם . השנה דינה דואגת, נוסף לתיקיה, גם לספר לימוד (שעד כה היו בטיפול הספרייה) . דינה עדיין "לומדת את הנושא" ומקדישה שעות רבות לשיפור השרות עליו היא מופקדת .

לצד התיקיה הולך ומוקם מרכז ל מ י ד ה . הוא עדיין מוצנע בין התיקים והאביזרים השונים - אבל הוא ממלא תפקיד חשוב בהעשרת החינוך . המרכז משמש מקום למידה לפי כיתות או קבוצות מעורבות . לדוגמה : לפני חג הקיבוץ עסקו הילדים בנושא "החינוך-בקיבוץ" מאז ועד עתה . הנושא עורר את הילדים לחיפוש אחר חומר כתוב או מצולם . הנושא קיבל משמעות על ידי מעורבותם של הילדים והפך למרכז התעניינותם לתקופה מסויימת . כך התרכזו הילדים גם סביב הנושא "פסח" ועוד .

מה בכל זאת חסר עוד ?

ראשית, עונה דינה, המקום קטן מדי . לו המקום היה מאפשר היו מתפתחות פינות לימוד בהן ניתן לעבוד עם הילדים בנושאים שונים וברציפות . שנית : חסר מכשור לאמצעי המחשה . אני מקליטה תכניות לילדים מהרדיו, אולם כבר מורגש הצורך בוידאו ומערכת סטראו עם אוזניות לכל דורש . אני מקווה, אומרת דינה, שבמשך הזמן ישתכללו הכלים . בסך הכל אני מרוצה ממקום עבודה זה . המגע עם המורות הצעירות הוא נעים ונוצרה אוירה של צוותא . אמנם המון תיקים מחכים לטיפול, אבל הובטחה לי עזרה - והדברים יתקדמו . אכן, ייחודיות המקום נראית לעין .

לדינה ולכל צוות המחנכות - שנה טובה !

ל י ז ק ה

ומי שעדיין לא הזדמן לתיקיה
- מוזמן להציץ !

מי בצורת בית הספר בשנת הלימודים תשמ"ה ?

מ ט פ ל ו ת	מ ח נ כ ת	
יונה ירקוני, רחל קרוך	ענת מרזין (שכירה)	כיתה ג' - "חצב"
אסא ברק + בת גרעין	מיכל סלע	כיתה ד' - "שבולת"
גינה קר. + בת גרעין	ריקי בן אריה (תחליף אותה ל-6 שבועות - שרקה שלו)	כיתה ה' - "עופרים"
שלומית הורביץ	שרה אפל	כיתה ו'-ז' - "רקפת"

* * * *

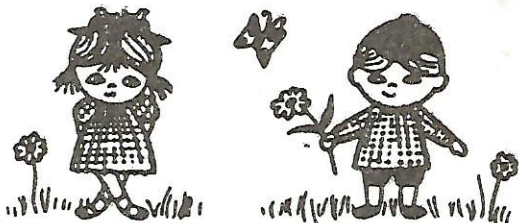
מ ו ר י ס נ ו ס פ י ס :
 =====

יפה ארבל (שכירה) - ערבית ה'-ז'	שרקה שלו - חשבוך ה'
צבי קרן ואסא ברק - חלילית ד-ז	בתי זלינגר - טבע ד'-ז'
אורה דביר - לשון ז'	צפרא סגלמן - מלאכה ד'-ז'
שאויל גלזר (גת) - הסטוריה ז'	יחזקאל קלנר - אמנות ג' ד' ו-ז
אילנה חיים (שכירה) - מתמטיקה ז'	יהודית שקד - אמנות ה'
	רבקה ברק - תנועה ג'-ז'
	שושנה סעידי -
	דרמה יוצרת ג'-ז'

* *

ועוד עובדים הקשורים בחברת הילדים	נתן ואיילה (מורי ספורט מ"צפית") ג'-ז'
	דליה גולדברג - אנגלית ה'
	ענת קסלר (שכירה) - אנגלית ד', ו'-ז'

דינה כרמוך - תיקיה
 רות כצנלסון - ספריית ילדים
 אפרת פרנקל - משק הילדים
 מרים אלמן, דני פלג -
 חינוך מיוחד

ספר צפית

ככל ארגון המכבד את עצמו ואת מטופליו, גם מוסד "צפית" היה מוציא במשך כל השנים מכתב-קשר, דפי-מידע, חוזרים מודפסים לעובדים ולהורים וכמובן גם לתלמידים, אך דבר כזה עוד לא ראינו: ספר צפית הופיע, ספר שלם בן 130 עמודים גדולים! שמו המלא: המדיניות ותוכנית העבודה של המוסד החינוכי "צפית", ובפתח דבר הוא מוגדר כ"לקט של המגמות והנהלים הקיימים בצפית, בתוספת משימות שהצבנו לנו לקראת תשמ"ה".

תמצא בו בספר זה כל אשר ידעת ולא ידעת לשאול על המוסד שלנו, ונדגים זאת רק בכמה סעיפים בודדים מתוך תוכן העניינים המלא וגדוש:

סדר היום בצפית, מבנה ותכנון השבוע, תכנית שנתית.
מטרות הלמידה, נוהלים ומשמעת
השתלבות חברות הנוער בצפית
תכנית המחוייבות החברתית במוסד
נוהלים ואורחות חיים; תכנית ללימוד חברתי
הפעילות התנועתית של השומר הצעיר במוסד
תרומתם וחלקם של ההורים בחינוך הבנים בצפית
תפקידי המחנך והמטפלת
הקשר ביך קיבוצי צפית; תכנית לינה ושמירה
תחזית דמוגרפית של חניכים עד שנת אלפיים - ועוד ועוד.

ביך "המשימות הייחודיות לתשמ"ה" אנו קוראים בהקדמתה של "מזכירות צפית (קרי ענת מאור, המנהלת החדשה מנגבה), ביך השאר:
חידוד הפרופל וה"צבע" של צפית; מבנה שבוע מרוכז (וצמצום השהות על גלגלים); הצגת המסר והתביעות בצורה בהירה; קביעת נורמות מחייבות להתחנכות בצפית; טיפוח ועיצוב תכנית חינוכית-רעיונית; פרוייקט מחוייבות אישית וקבוצתית; הגברת השותפות והמעורבות של ההורים בחינוך; הזרה למפעל השלה"ב. וכך - החלטה עקרונית חשובה: הנהגת מגמות לימודיות לכיתות י' וי"א כתחליף ללימודי בחירה.

הסטטיסטיקה שבספר זה מספרת כי השנה יתחנכו בצפית בסך הכל 61 בנים ובנות של כפר מנחם, ביניהם 20 בני "ערבה" (חברת הנוער שלנו) ו-10 ילדי חוץ. מספר העובדים של כפר מנחם במוסד - 107% מן המיכסה! נראה מי ומי הם חברינו אלה:

ע ו ב ד י ה מ ו ר ס ד ח ב ר י כ פ ר מ נ ח ס

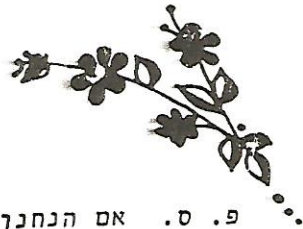
אסתר יוגב , שרה אלעזרי , בתיה זלינגר , צבי קרן , עמוס אפרתי ,
גיל דרום , יעקב סלע , יוטקה כהן , אורה דביר , רות כהניס , רות יערי ,
דליה גולדברג , מריס טולדו , צפורה גרבר , רחל דרום , יבל דיין ,
חיה ירוחם , מיטק קנטור , רבקה ברק , שומר לילה , ס"ה 20 חברים .

נוסף להם עובדים שם חלקית : תלמה הראל , עמליה גולדברג ,

ג'ו קנטור , איתי ישראל .

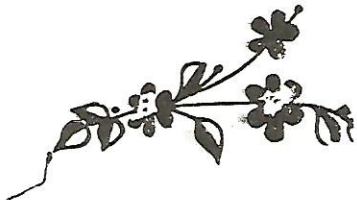
לכולם - שנת עבודה והוראה מוצלחת ופוריה !!!

י ו א ל ד .

פ. ס. אם הנחנו שמפעל זה עייף את ענת, הרי לא לקחנו בחשבון את המרץ הבלתי-נדלה שלה . עוד לא חלף שבוע ימים מאז תחילת שנת הלימודים וכבר הופיעו "דפי מידע" של המוסד ובהם פרטים רבים על פתיחת שנת הלימודים, שפע הפעילויות הצפויות השנה (רובן כבר התחילו), והעיקר - הבטחה כי דפים אלה ייצאו לאור מדי שבוע בשבוע . על כן מתעוררת תקווה מבוססת, שמעתה ואלך שוב יתחדש ויתחדק הקשר בין המוסד לבין הקיבוצים השותפים, במיוחד הורי החניכים .

י. ד.

ז ת ר א ו ת ז ה כ מ !

אז לכך אני מתחיל במיבצע צילום של ילדים, גילאי 5-12, וכך של כל אלה - נוער ומבוגרים - המבקשים לעדכן או להחליף תמונותיהם .

מיום פרסום הודעה זו ועד למחצית חודש אוקטובר אעמוד לרשות החברים כל יום ביץ השעות 9-12 .

רצוי להתקשר טלפוניית לתיאום זמנים .

להתראות ! ד ו ר ד פ ר ל מ ו ר ט ר

שוב עומדים אנו בפני חידוש כרטיסיות "אגד" . לשם כך עלינו להבטיח שלכל אחד יהיה תצלום מזהה .

לגבי רוב האוכלוסיה הבוגרת, העניין יוסדר מתוך אוסף התש-לילים שבארכיון הצילומים שלי, מלפני שנים מועטות . מובן שזה אינו חל על ילדים שאך השנה ימלאו להם 5 שנים, וכך לגבי קצת מבוגרים יותר אשר בהכרח חל שינוי בחזות פניהם במשך 2-3 השנים האחרונות .

בשבילי הכפר מס. 1 , ראש השנה תשמ"ה - 27.9.84

חברים שלנו - סופרים

בחג הביכורים חזינו במצעד ההישגים של ענפי השדה, החי והחרושת. היתה הרגשת גאווה על שפע העשיה והיצירה המשקית. אך גם בשדה הרוח לא פסקה הצמיחה, והנה באה עת קציר ואנו מגלים כי התברכנו ביבול חדש, מפתיע.

א

זה עתה יצא לאור, ב"ספרית פועלים", ספרו-סיפורו של חיים רשף שלנר "פריחת ההיביסקוס" (בכריכה רכה ונאה).

איך זה סיפור כפשוטו, הפותח בהתחלה, מתפתח ומתקדם ברצף ישר ומגיע אל קיצו הצפוי או הבלתי-צפוי. הסופר בנה - אל תוך מסגרת של עלילה מקוטעת במת-כוון על משפחה ותיקה בקיבוץ וקורותיה - ארמוץ גדול, מלא וגדוש דמיונות ואסוציאציות, הדי-תקופות-עברו, סערות נפש וייסורי גוף. אורית הסיפוק כבדה, כמעט קודרת, קצרים בו רגעי האושר והשמחה וארוכות מאוד שעות העצב והמכאובים. יש בו בספר מתח פנימי רב, שוב ושוב רגשות וזכרונות מתעמתים, מסתכסים ומתפייסים - והכל כתוב בסגנונו המיוחד, הרגיש והעשיר, של חיים

ב

במקרים רבים לא התיאור הכוללני מיטיב ללמד על הכלל הגדול, אלא דווקא תיאור הפרט בו - הטיפה המשקפת את היס כולו, העץ המייצג את מלוא היער, קורות אחד המקרבות אותנו להבנת גורלו של דור שלם. כמה קראנו, שמענו, למדנו על שואת יהודי אירופה, כמה מדהימים ובלתי-נתפסים מימדי האימה, הרצח וההשמדה, ואף על פי כן התגובה העזה ביותר מתעוררת בקרבנו לאו דווקא מן ההכללה המלוטמת, הקרה, המסכמת, אלא מתוך עדות אישית ובלתי-אמצעית.

עתה זכינו לפרסום תיאורן של השנים ההן, תחת הכותרת "מגטו לידה לפרטיזנים" (ילקוט מורשת ל"ז, יוני 84) מאת חברתנו לידקה אטינגר. אלה הם זכרונות אותנטיים, חיים ורוטטים, של אשה צעירה מאוד, ציונית בלב ובנפש, המתמודדת יום-יום, שעה-שעה, עם אימי המלחמה והחורבן: רדיפות, אקציות, אבדן יקירים וסכנת חיים מתמדת לה ולבני משפחתה. לא פעם היא מגישה לרגעי משבר וייאוש, של חוסר מוצא טוטאלי, אך יצר החיים, תושיה, רצון נקמה

וכמיהה להגשמה בא"י - כל אלה מעלים אותה בכל פעם מחדש על מסלול השורדים- בחיים, הממשיכים על אף הכל, הבלתי-נכנעים ולבסוף - הלוחמים .

מתוך 30 דפי הסיפור המרתק אתה מתוודע שוב (עד כמה שזה ניתן למי שלא היה "שם") אל עומק הזוועה, אל תחושת החדלון והאפסות של הפרט והכלל היהודי - ואל האמונה הכבירה שהיתה גם מנוע וגם מצפץ באותן שנים אפלות לרבים וטובים . ואיזה כושר תיאור, איזו עברית נאה ! ואיזה איפוק בהסקת מסקנות, רתיעה מפני הטלת אשם, פתיחות בהבנת הזולת שנהג אחרת !

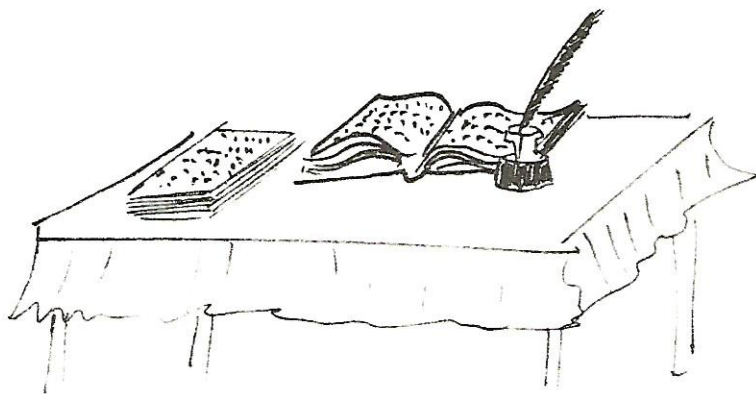
כ-20 חברים שלנו מנויים על "ילקוט מורשת" . גם אצלם וגם בספריה של זלו ניתן לשאול את החוברת ולזכות מתוכה בהארה נוספת של תקופה טרגית זו, אך גם להתפעל מן המאבק ההירואי - דוגמה ומופת לאדם יהודי צעיר שאפילו בתוך התופת הזאת ידע ליטול את גורלו בידי .

ג

יצירה ספרותית אחרת (אשר נקראה במסיבת חג העצמאות במועדון-גיל-הזהב) היא סיפורו של משה לביא "הטנדר הירוק" . זוהי מחרוזת של מאורעות ומעשים מימי מלחמת העצמאות, כפי שמשה חי וחווה וזכר עד כי הבשילו בליבו והוא העלה אותם על הכתב עתה, כעבור עשרות שנים . הנה הבחורים שלנו, פלחים ורפתנים ומסגרים - ולמחרת הם אנשי צבא והגנה, שומרי שדות ומלווי שיירות, סרים לפקודת האדונים האנגליים, אך נאמנותם נתונה כל-כולה ליישוב היהודי, ל"הגנה", לקיבוץ .

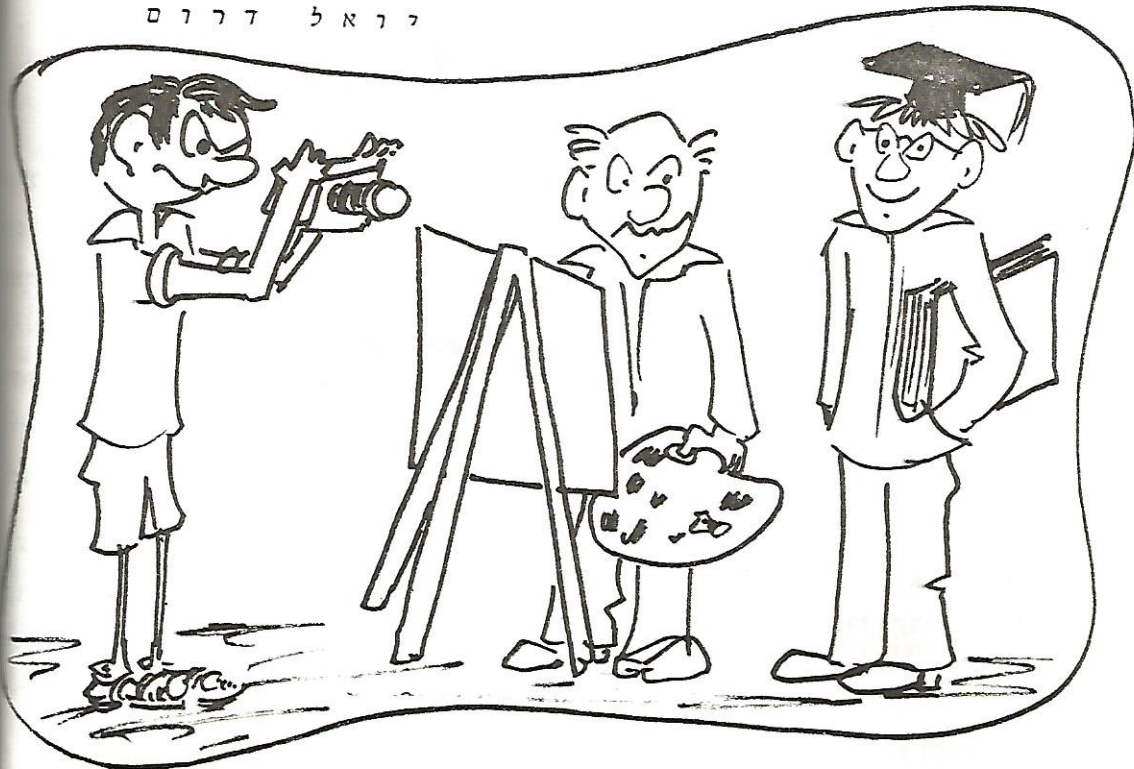
יש עוד סיפורים באמתחתו של משה, והם מצפים לידו הגואלת של מוציא-לאור, כדי שדברי ימי קיבוצנו, תולדות ומעשי חברינו, יעלו מחדש בזכרון הוותיקים ויציגו מציאות רבת-תנופה בפני הבנים והנכדים, שימים אלה להם אינם אלא "היסטוריה עתיקה" .

והנה רביעי בשורה נכבדת זו :
 השנה שוב התעוררה נשמת הסופר גם אצל חברנו משה דרמב .
 בעלון הקיבוץ קראנו, לפני זמן לא-רוב, תיאור נאמץ של מעללי אותה סיעה
 אנטי-ציונית של הרבי מגור וחסידיו . ואילו ב"משמר לילדים" פרסם משה
 את סיפורו "הכרס השמנה" - על מעלליהם של ילדי ה"חדר" בורשה, עיר
 מולדתו , לאחר ששנים אחדות לפני כן ראה אור באותו עתון ילדים נחמד
 סיפורו "הרגליים היחפות", המספר על הרפתקאות ילדי כפר מנחם בקייטנת
 פלמחים לפני חצי יובל שנים .

כך ירבו בקרבנו מספרים-סופרים-יוצרים !

י ר א ל ד ר ו ם

לזכרו של אמיר גלבע

מאת
ז ל ר

חלפו כמעט שבועיים, מאז הלך לעולמו אמיר גלבע - משורר ישראלי מן החשובים והמפורסמים, חתך פרס ביאליק.

אמיר גלבע נולד בעיירה בווהלין בשנת 1917. עלה ארצה ב-1937. זמן-מה היה חבר בקיבוץ גבעת השלושה, אחר-כך עבד כפועל במקומות שונים בארץ. במלחמת העולם השניה שרת בצבא הבריטי ובבריגדה היהודית והשתתף בפעולות להצלת שרידי השואה באירופה. במלחמת העצמאות שרת בצה"ל. שיריו הראשונים הופיעו ב-1941, ותוך שנים אחדות כבש את מקומו בשירה העברית הצעירה. ספריו "לאות", "שבע רשויות", "שירים בבוקר בבוקר", "כחולים ואדומים" (הכולל את שירי הספרים הנ"ל ואת אסופת שיריו החדשים "שלושה שערים חוזרים"), "קטף", "לדובב שפתי ישנים", "אילה אשלח אותך". ואומר מתי מגד על שירתו של אמיר גלבע: "דרך ארוכה עשה אמיר גלבע למן הסגנונות השונים של שיריו הראשונים, הגועשים, הלוהטים, הצבעוניים מאוד, גדושי הפאתוס, הבלתי-מרוסנים לפעמים - ועד לשיריו הצלולים, המאופקים, המצטיינים בנעימת הוויתור הכבושה המתנגנת בהם...".

נביא שיר אחד משיריו של אמיר גלבע ונצרפו לזרי הפרחים
על קברו הרענן :

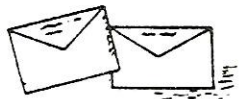
אדם באמת אינו צריך
=====

אדם באמת אינו צריך אלא לספר אחד בחייו
כאשר כל חייו נקבצים לעיניו בספר הפתוח לעיניו
כאשר הוא קורא בו דף אחר דף ורואה לעיניו
איך יום אחר יום רדף כמו דף אחר דף
בספר הפתוח לעיניו.
ואף לא אחד נעזב וברחמים רבים נאסף
דף אחר דף
בספר הפתוח לעיניו
כי רואה לעיניו
פתוח ספר חייו
ברחמים רבים נעזב.

נר זיכרון

5.10.51 - 29 חנך שטרסבורגר, בן
 6.10.73 - 18 גברי ברעס, בן
 9.10.73 - 19 עמוס ברגר, בן
 10.10.73 - 27 ראובן כהן, בן
 14.10.52 - 31 אצה רייטר, בן
 18.10.64 - 59 יהודה הרפז, בן
 23.10.81 - 62 אליהו ברגר, בן
 23.10.83 - 63 אלך קאופמן, בת
 26.10.82 - 64 ברוך סביר, בן
 29.10.83 - 65 יענקל קלנר, בן
 30.10.81 - 61 סמך קיבייקו, בן

4.9.74 - 89 אבא שמואל טרוצקי, בן
 8.9.74 - 62 חיימקה הלפריך, בן
 9.9.81 - 85 חיים קורצברג, בן
 16.9.79 - 58 ראובן הדס, בן
 24.9.83 - 72 מוטי ויליך, בן
 25.9.43 - 24 זאב לוונברג, בן
 25.9.72 - 84 פרידה שטרן, בת
 25.9.77 - 83 גיזה כהן, בת
 26.9.83 - 65 אסתר סולומון, בת
 27.9.76 - 64 אברהם פרוינד, בן

מתיק המכתבים

הגיעה השעה, ואנו רוצים להגיד
 שלום ותודה לכל חברי כפר מנחם,
 גדולים וקטנים!

שנתיים חיינו בתוככם, זכינו לקבלת
 פנים חמה, להתעניינות, לעזרה
 ולהרגשת בית אמיתית. לא נשכח
 שנים אלו, את מאור הפנים, החיוך
 והעידודאף מצד אלה שלא יצא לנו
 להכיר - וכמובן מצד אלה
 שהיכרנו.

ועל כל אלה אנו מודים לכם,

קשה לנו מאוד הפרידה,

אך אנו מקווים להתראות.

ושוב שלום ותודה -

מ ח נ ה * ל ה ר מ ו ט י

צבא הגנה לישראל
 ביה"ס הצבאי לחינוך

6 ספטמבר 1984

לכבוד
 מזכירות כפר מנחם

הנידון: הבעת תודה

ב-3 ספטמבר אירחתם קבוצת
 חיילות משערי אברהם בקיבוץ-
 כס. קבוצה זו מודה לכם על
 קבלת הפנים החמה.

תודה מיוחדת לפנחס כנעני
 שערך סיור מהנה לחיילות,
 למשה סעידי על הסבריו על
 עבודתו האמנותית, ולכל
 החברים שהאירו לנו פנים.

בכבוד רב!

אהרון ציון, סא"ל

מפקד הבסיס

קיבוץ גת

25.7.84

לכבוד

מזכירות כפר מנחם

שלום רב ,

בשם כל בית גת, ברצוננו להודות
לכם על תערוכת החנוכיות המרגשת
שהציג ב"בית הבנים" שלנו חברכם
מייריס, לזכר בנו גבי ז"ל שנפל
במלחמת יום הכיפורים .

איך לנו מילדים להביע את רגשות
המוני החברים שבאו לבקר בתערו-
כה . תערוכה זו מקומה להגיע
לכל בית קיבוצי .

אשרי החברים שיכולים בעבודה
שקדנית ואמנותית למצוא נחמה
לכאבם וגם לתרום מיכולתם
לחברה .

תודה בשם כולנו -

רונית וגמליאל ויינר

האחראים על בית הבנים

שרות בתי הסוהר

בית סוהר נוה תרצה

רמלה, 10.9.84

לכ' מזכירות

קיבוץ כפר מנחם

הגב' נירה שויאר פנתה אלינו
ביוזמתה ללמד בהתנדבות את בנות
המקום לאפות עוגות .

מדי שבועיים היא מגיעה אלינו
ומקדישה מזמנה ומרצה כדי להקנות
לבנות ידע מקצועי בתחום כלכלת
הבית - תרומה חיונית מאוד
למסגרת כשלנו .

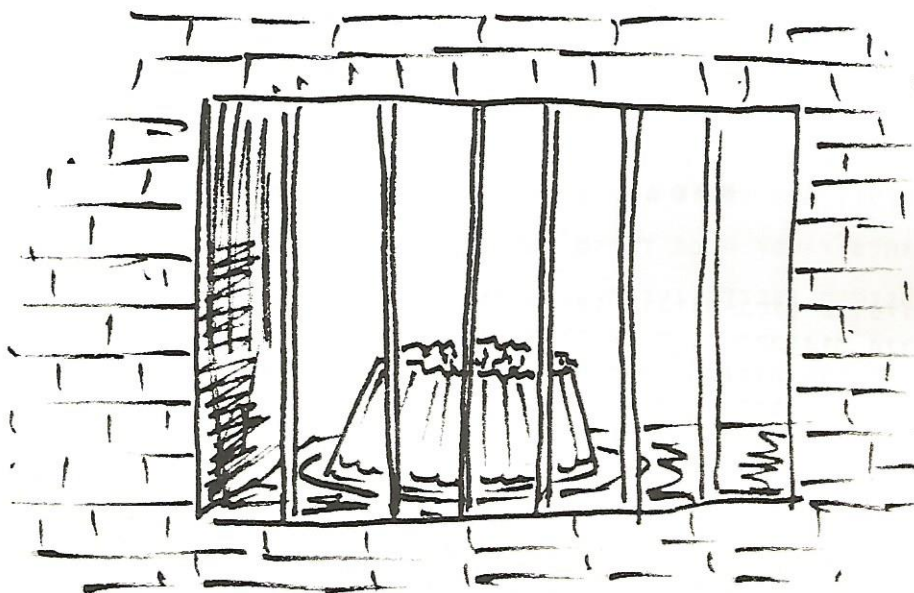
לאחרונה התבשרנו על ידה כי נמצא
תורם אשר ינדב חברים שונים לגיוון
ושיפור מתכוני העוגות הנאפות במס-
גרת החוג שהיא מקיימת, וכמובן
ששמחנו ובירכנו על כך .

אנו מודים ומעריכים את פועלה של
הגב' שויאר .

בברכה ,

חיה שהם , סג"ד

מנהלת בית הסוהר

א' ומה

פעם פעם פעם, במיפקדי התנועה החגיגיים, היינו שרים את ההימ-נוך "אנו עולים ושרים...". הפעם הם לא עלו אלא דווקא ירדו, ואחרי הטקס המרשים צללו למעמקים. עם תום הברכות - מטעם הקיבוץ והמדריכים, המשפחות המאמצות וה-אוריגינליות - הוציא משה'לה את מרצע ההפתעה מן השק: "מתנתכם, כך אמר לבני גרעין "כפרי" הנדהמים, היא צלחת אישית לכל אחד מכם, מעשה ידי הקרמיקאים שלנו, והיא מוכנה ומצפה לכם... בתחתית בריכת השחיה!

עוד בטרם נדמו מחיאות הכפיים של הקהל הענקי (שהזכיר, בקנה מידה מוקטן, כמובן) את קונצרטי פארק הירקון של שלהי הקיץ - השילו הבנים והבנות מחלצות מיותרות ותוך שלוש שניות הפכו את הבריכה לאקווריום אנושי, רב-גלים ורב-צחוק.

הצלחות נמשו מהמים, משה'לה לעומת זאת הושלך למים (גם זו סולידריות) ובכתובת אש גרנדיוזית, שתיית קפה וזלילת בורקס, על רקע זיקוקין-די-נור - הסתיימה תכנית הערב שעברה על כל המשתתפים ברוב-נעימות והנאה צעד ראשון יפה של חברים צעירים חדשים בקיבוץ ותיק-צעיר.

שוב הגיעו קוביות-בטון טרומיות, שוב העלה אותם מן המכונית מנוף-ענקים (שעורר התפעלות אצל כל ילד-השכונה והסביבה) וכולך הונחתו ליד דירות בית נוסף בשיכון ה' - חדר נוסף (או בשמו הצנוע: מחסן) לכל דירה. עוד שיפוץ אחד. ועוד מעט ישובו גם גולים אלה לביתם הישן-המחודש.

ביום האחרון של חודש אוגוסט נערכה עליה על קברו של אלישע ברק לטקס גילוי המצבה - ביום השנה לפטירתו.

גבעת רכטר מתכוננת - לאט לאט - לקבל פני המשתכנים החדשים. הבתים מוכנים, שבילים רחבים כבר נכבשו, חלונות, צבע ופרטי גימור אחרים צצים בכל הדירות, אפילו אדמה וזבל כתשתית לגינות כבר הוכנו.

אך הכל מתנהל בלא חפזון, ועל כך גם הדיירים אינם נחפזים כל כך. עד כתיבת שורות אלה (אמצע ספטמבר) העתיקו דירתם לשכונה החדשה רק משפחות שבתאי וצ'יני, ואילו כל שאר החברים באים לסיורים יומיים, בודקים, מבקשים תיקון או יישור או סתם מחכים, כמעט בסבלנות לגמר הגמור והסופי.

נקורה שתחילת השנה הקרובה תראה את נהירתם של כל דיירי רכטר "המגורנים" אל בתיהם היפים - ובכך יפתח פרק מעשי בניסודי החברתי המעניין שלנו: שכונה מעורבת-גזל, תקדים ראשון בתולדות כפר מנחם.

במוצאי שבת, 1.9, מסר נחום שורר דו"ח פוליטי, בעיקר על השתלשלות המו"מ להקמת הממשלה הקרויה "לאחדות לאומית", על מסכת היחסים בין אישי מפלגת העבודה ומפ"ם - ועל החלטת מוסדות מפ"ם לפרק את המערך ו"לצאת לעצמאות".

ברוב גדול מול 7 נמנעים (ובלי מתנגדים) אישרו משתתפי השיחה את סיכומי המפלגה.

פרידה

בנגריה שלנו עבדו הרבה חברים ותיקים . הידוע לכם, כי מתס היה נגר ראשון בקיבוץ "אמריקה-כרית" אשר בהדר-רמתיים ? עבד גם חונקה קפלן, צבי ירוחם ז"ל וגם אני שהייתי הצעיר בחבורה . קיבלנו עבודות לנגרות בניין וביצענו עבודות רבות אחרות לשביעות רצונם של כל הקבלנים . לנגריה שלנו היה שם טוב בסביבה . מתס היה חבר פעיל באגודת הנגרים, לדבריו ולהצעותיו היה משקל רב .

כאשר עברנו לכפר מנחם ביצענו הרבה עבודות במקום . הקימונו את הצריפים הפיניים והשבדיים . עשינו את כל הנגרות בשיכון ב', ד', ה' - דלתות, חלונות, רשתות ותריסים . ביצענו גם עבודות חוץ, בנינו צריפים שלמים לנקודות החדשות שעלו להתיישבות בדרום . מאוחר יותר נכנסו לנגריה גם קוטי, מאיר אלעזרי ושמעון . בעזרתם ביצענו את כל הריהוט לחברים : כונניות, ספות, כורסאות ; באותו זמן לא קנינו רהיטים בחוץ . במשך השנים רוב החברים עזבו את הנגריה ועברו לעבודות קלות יותר, שמתאימות ליכולתם הפיזית .

לפני שנה נכנס לנגריה גרשון הצעיר עם הרבה מרץ ורצון טוב . הוא למד את המקצוע, גם יצא להשתלמות - וזה הוסיף לו בטחון רב כי חלו חידושים רבים במקצוע . גרשון כבר הספיק לחדש כמה חידושים בתוך הנגריה, גם במכונות וגם בסידורים הפנימיים במקום .

היום גם אני, שהייתי הצעיר בחבורת הנגרים, עוזב את הנגריה ועובר לעבודה קלה יותר .

גרשון הוא עכשיו המרכז . אני שקט ובטוח שהוא יתמסר לעבודה זו, יקדם וישפר הרבה דברים במקצוע . אני מאחל לגרשון הצלחה בריכוז הנגריה ועבודה נעימה .

ד ו ו

וכאן ההזדמנות להגיד גם מילה טובה לדור, שאהב את המקצוע והתמיד בו שנים כה רבות . על השירות המסור לכלל החברים - תודה לך, דור ! ונאחל לדור שנים ארוכות של "עבודה קלה" במסגריה .

שנת ארבעים

... תוך ענווה וצניעות
טיפחת בביתך יחסים
חמים ואהבה - למשפחה
לבנים, לנכדים ...

בהתנהגותך השלווה,
בשקט הפנימי האפייני
לך, ללא כל טענות
ומענות על קושי,
ותוך סובלנות רבה
ביחסי אנוש - גילית
הבנה רבה לגבי חריגות
אנושיות, שאירעו בי-
נינו בעבודה לעיתים,
ללא התערבות, תוך
עדינות והתחשבות ...

זיתכן, כך אומרים, כי
נגאלת מיסודריך .
אבל בבוא הרגע -
את חסרה לא רק
למשפחתך, אלא גם
לכל אלה שהכירוך .

נזכרך כדמות חיובית
של שלום וכבוד .

עובדות
חדר
העבודה

אמא נולדה בשנת 1906 בעיר סופיה בבלגריה,
בת רביעית במשפחה של שבעה ילדים . בגיל
צעיר נאלצה להפסיק את לימודיה בבית הספר
היסודי ולהתחיל לעבוד, על מנת לעזור בקיום
המשפחה דלת האמצעים ...

גם לאחר שנישאה לאבא לפני 50 שנה, לא הגי-
עה אל המנוחה ואל הנחלה . תוך זמן קצר
פרצה מלחמת העולם, אבא נלקח למחנה עבודה
וחובת הפרנסה - קיומה וקיום בנה - נפל
עליה, כולל הצורך להיטלטל עם מזוודה וילד,
על פי צו פינני של השלטונות ...

עם תום המלחמה שבה המשפחה להיפגש בסופיה,
ושבו ההכרח להתחיל לארגן את החיים מחדש...

ב-1948 עלתה המשפחה ארצה ופעם נוספת עברה
עליהם התחלה חדשה . חבלי הקליטה בארץ,
שנות הצנע, וכך השנים שבאו לאחר מכן, היו
שנים קשות שבהן נאבקו אמא ואבא כשוויים
לגבור על כל המכשולים ...

רק בשנים האחרונות, שנות הפנסיה, זכתה
אמא לאותה שלווה שכל כך היתה זכאית לה,
וגם זאת בשילוב עם עבודה - עד ליום
שהמחלה הכריעה אותה ...

היך שלום אמא . את תישארי חקוקה בזכרו-
ננו במונחים הנאצלים ביותר בעינינו -
א ס ר א ד ס . יהי זכרך ברוך .

מכל המשפחה שהותרת אחריך

אנו משתתפים בצערם של

י ר ס פ ט ו ל ד ו

א ב ר ה ס ר ב נ י מ ש פ ח ת ו

מ ל כ ה ר מ ש פ ח ת ה

על מותה של שושנה היקרה - הרעיה, האם והסבתא

בית כפר מנחם

פיסת ארץ קטנה

הצפיה ממרום הגזוזטרה שלנו לתוך גנו של שימקוביץ מלורה היתה תמיד רגשות משונים . למרות גובה הגזוזטרה, חשתי מיץ נחיתות לעומת האנשים המהלכים יחפים בגנם . הם נטעו, גזמו וקטפו בטבעיות של בעלי בית הירשבים על אדמתם לבטח - ואילו אני שם למעלה מזינה את עיני בעצים עמוסי הפרי, בירקות הטריה של השיחים ובצבעוניות הפרחים - תלושה מז המגע בכל אלה בבחינת "לראותם בלבד" . שם במרומי הגזוזטרה הבנתי לראשו-נה את שירת המשורר :

" ליטא ! מולדתי ! את לבריאות נמשלת :

רק איש אבדת לו, נפשו המיחלת

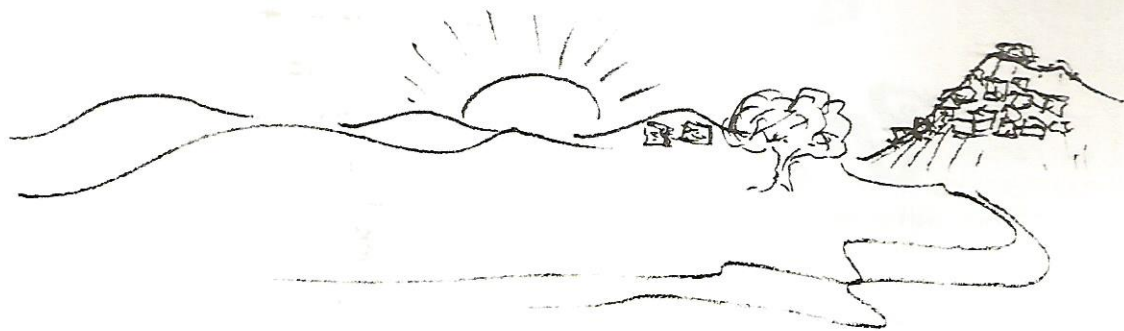
תדע הוקירך . "

(א. מיצקביץ)

בכל זאת היתה זו מולדת מוחשית, קיימת, שאפשר לגעת בה אפילו בהיעדר החופש והעצמאות המדינית, אבל כיצד יכולתי אני להמחיש לעצמי מולדת הקיימת רק בדמיון, דרך תיאורי התנ"ך ושיעורי ה"פלסטינוגרפיה" ? כיצד ניתן לגשר על פני אלפיים שנות ניתוק ולחוש אותה חיה ונושמת ומשמשת קרקע מוצקה לרגליים נודדות ?

התשובה לכל השאלות הובילה לארץ ישראל . אכן הגעתי אחרי האסון הגדול שפקד אותנו . הכל היה מבולבל כל כך, חלום ומציאות שימשו בערבוביה . ה"מציאות" נאבקה על קיומה ו"החלום" חיפש אחר פיסת ארץ קטנה להיאחז בה, לדרוך עליה, להריחה, להצמיחה ולהכות בה שורשים .

יום אחד הגעתי ליישוב קטן ששכן על גבעה סלעית וחשופה, אי-שם בין הים במערב ורכס גבעות מתנשא הנושק לאופק - במזרח . בתווך עמדו כתריסר בתים בנויים לתלפיות וצריפים רבים, בגדלים שונים, פזורים היו אי-פה, אי-שם, וחורשת אורנים רכים עוטרת את הגבעה מכל עבר . שדות בור רחבים הפרידו בין היישוב לבין שכניו . דוק של מיסתורין בראשיתי נמתח על הכל, שורר סקרנות ותקווה ...

מזה שנים רבות חודר נוף הגבעות לתוך חלוני שבמזרח . יום יום מביא הוא אתו את הזריחה המתחדשת . תחילה היה זה נוף סלעי קרח, שאת קשיותו ריכך עץ בודד בפסגת חירבת דום-דום . עץ זה שימש מטרה לטיולים של אז, עם משמעת מיס ביום חמסיך, הוא הזיך אגדות ורמז על אפשרות לצאת מבדידותו . ואכך לימים נבלע העץ שלנו בתוך היער הצפוף המכסה את מורדות הגבעות שלמרגלותיהן נפרשים שדות מוריקים, מטופלים היטב . השביל המוביל לגבעות שוקק חיים וצחוקם של ילדים מהדהד באיך מפריע . עונה הולכת ועונה באה, צבעי השדות מתחלפים במחזוריות מפליאה . רק ירקות הגבעות מתכהה והולכת בעטיה של צפיפות העצים שביער, אפילו הבניה הגדולה לא הצליחה להסתיר מפני את פיסת הארץ הקטנה הנשקפת מבעד לחלוני והיא מעניקה לי את תחושת המולדת אותה חישפתי במרומי הגזרזטרה .

ל ז ק ה

ש ר ר ע ל ה ג ש ם

רד, רד מהר ותעשה
הכול רטוב . לך תרחץ
את העולם שיהיה רחוף
גשמי הטוב גשמי הטוב
רוץ, רוץ, רוץ .

גשם גשם רד מהר
האדמה צמאה
גשם גשם רד מהר
שתתה החיטה .
טיפות קטנות הורד
גשמי, גשמי הטוב

י ע ר ה ש י נ ד ל ר

גמ השנה / א. גזוזתה

כך שנה ושנה מוזיקה בגשם
! צוזה בחמה וזרז במטרי.
כך שנה ושנה באדמה במתקדשת
מלבין הקצה ומטהיה הקדרי
כך שנה נזקזים אנשים לרוב
לדמעות ולצחוק, לאחווה וטנאה.
יש מישהוא קרוצה בק טוב -

גמ השנה

